

बोर्ड प्रश्नपत्रिका : जुलै 2015

वेळ: 2 तास

एकूण गुण: 40

सूचना:

- सर्व प्रश्न आवश्यक आहेत.
- उजवीकडे पूर्ण गुण दर्शविले आहेत.
- आवश्यक तेथे सुबक व नामनिर्देशित आकृत्या काढा.
- विद्यार्थ्यांनी प्रश्नांची उत्तरे शब्दात सलग लिहावीत.

विभाग 'अ'

1. (A) (a) रिकाम्या जागा भरा :

[2]

- अतिसूक्ष्म कण विशेषत: _____ रंगाच्या प्रकाशाचे विकिरण करतात.
- $1 \text{ mA} = \text{_____ A}$.

(b) स्तंभ 'अ' साठी स्तंभ 'ब' मधील योग्य घटक निवडून जोड्या जुळवा:

[3]

	स्तंभ 'अ'		स्तंभ 'ब'
i.	इका-बोरॉन	1.	जर्मेनिअम
ii.	इका-ॲल्युमिनिअम	2.	स्कॅडिअम
iii.	इका-सिलिकॉन	3.	गॅलिअम

(B) योग्य पर्याय निवडून खालील विधाने पुढा लिहा :

[5]

- दातांचे डॉक्टर _____ हा आरसा वापरतात.

(अ) सपाट	(ब) बहिर्वक्र
(क) अंतर्वक्र	(ड) बहिर्वक्र आणि अंतर्वक्र
- जर वाहकाच्या दोन टोकातील विभवांतर दुप्पट केले आणि वाहकाचा रोध निम्मा केला, तर वाहकातून वाहणारी विद्युतधारा किती होते?

(अ) तेवढीच राहते	(ब) दुप्पट होते
(क) निम्मी होते	(ड) चौपट होते
- जर तुम्हांला तीन समान रोध दिले, तर त्यांची किती प्रकारे जोडणी करता येते?

(अ) तीन	(ब) चार
(क) पाच	(ड) दोन
- पाण्यातील हवेचा बुडबुडा _____ कार्य करतो.

(अ) नेहमी सपाट आरशाप्रमाणे	(ब) नेहमी अंतर्वक्र भिंगाप्रमाणे
(क) नेहमी बहिर्वक्र भिंगाप्रमाणे	(ड) नेहमी अंतर्वक्र आरशाप्रमाणे
- अभिसारी प्रकाशकिरणांच्या मार्गात एक काचेची चीप ठेवली, तर अभिसारी किरण एकवटण्याचा बिंदू _____.

(अ) चिपेपासून दूर जातो	(ब) चिपेकडे वळतो
(क) त्याच ठिकाणी राहतो	(ड) उभ्या बाजूने सरकतो

- 2. खालील प्रश्नांची उत्तरे लिहा: (फक्त पाच) [10]**
- डोबेरायनरची त्रिके म्हणजे काय? एक उदाहरण द्या.
 - लोखंड किंवा कथिलाच्या डब्यात खाद्यतेल दीर्घकाळ साठवून ठेवता येत नाही. कारण लिहा.
 - जर 750 वॅट शक्तीची विद्युत इस्त्री दररोज दोन तास वापरली जाते, तर इस्त्रीसाठी 30 दिवसांत वापरलेली विद्युत ऊर्जा काढा.
 - फरक लिहा : वाहक आणि विसंवाहक (कोणतेही दोन मुद्दे).
 - सोडिअम कार्बोनेट (धुण्याचा सोडा) चे चार उपयोग लिहा.
 - नामनिर्देशित आकृती काढा : प्रिज्ममधून प्रकाशाचे अपस्करण.
- 3. खालील प्रश्नांची उत्तरे लिहा : (फक्त पाच) [15]**
- सोडिअम क्लोराइडच्या द्रावणात सिल्वर नायट्रोटचे द्रावण मिसळले असता :
 - कशाचा अवक्षेप तयार होतो?
 - या अभिक्रियेचा प्रकार सांगा.
 - या अभिक्रियेचे रासायनिक समीकरण लिहा.
 - व्याख्या लिहा :
 - रासायनिक संयोग अभिक्रिया.
 - उष्माग्राही अभिक्रिया.
 - ऑक्सिडिकरण अभिक्रिया.
 - अंतर्क्रिक आरशाचे उपयोग लिहा.
 - विद्युतधारेच्या औषिक परिणामावर आधारित घरात वापरण्यात येणाऱ्या सहा उपकरणांची नावे लिहा.
 - इंद्रधनुष्य कसे तयार होते? स्पष्ट करा.
 - बहिर्क्रिक भिंगासमोर वस्तू 2F₁ च्या पलीकडे ठेवली असता प्रतिमेचे स्थान, आकार व स्वरूप आकृतीच्या साहाय्याने स्पष्ट करा.
- 4. खालील प्रश्नांची उत्तरे लिहा (फक्त एक) : [5]**
- विद्युत जनित्र (जनरेटर) खालील मुद्द्यांच्या आधारे स्पष्ट करा :
 - AC जनित्र (जनरेटर) ची नामनिर्देशित आकृती
 - जनित्राचे (जनरेटर) तत्त्व
 - पितळी रिंगांचे कार्य
 - जनित्राचे (जनरेटर) दोन उपयोग
 - ध्वनी प्रदूषणाचे स्रोत लिहून ध्वनी प्रदूषणामुळे होणारे परिणाम लिहा.